

ADALET ve HALKINMA PARTİSİ
T.B.M.M. Grup Başkanlığı

Tarih : 209

Sayı : 19/4/2022

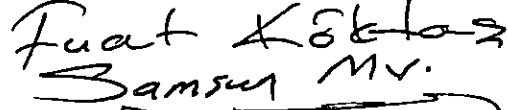
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Zehra TAŞKESENLIOĞLU BAN
Erzurum Milletvekili

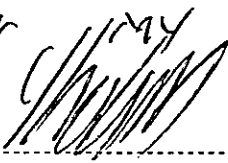

Mehmet Cihat SEZAL
Kahramanmaraş Milletvekili (1)

Fuat Köktürk
Samsun Mv.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	-Adalet -İçişleri -Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 29 Nisan 2022	Esas No: 2/4441

T B M M
KANUNLAR VE KARARLAR BSK LIGI
29 Nisan 2022
Numara:

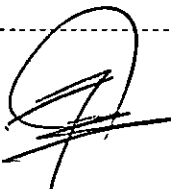
T B M M
GENEL BAŐKANLIK
29 Nisan 2022
1009746

YAVUZ VUBASI
Balıkesir

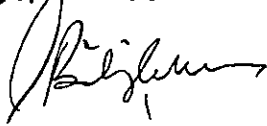
Oya Eronat
Diyarbakir MV

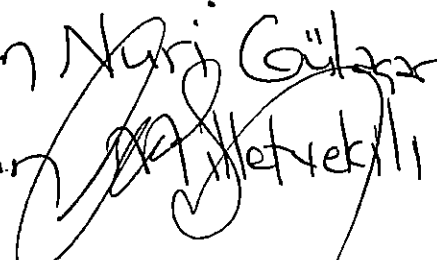
Talay KAYMARCA
İstanbul Milletvekili

M. Jesez
Yusuf BAKER
Yozgat MV.

Ramazan Can
Kırıkkale MV

FATMA AKJAL
EDİRNE MİLLETVEKİLİ
F. Akmal

Özge BİRDÜLMEZ CANICCI
İzmir MV

Osman Nuri Çulak
Van Milletvekili

G. Şeha Can
Lütfiye Şeha GAN
ANKARA MV.

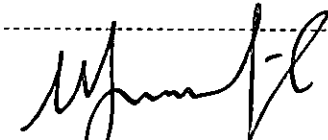
İlyas SEKER
Kocaeli Milletvekili

İbrahim Aydın
Erzurum Milletvekili

Gırdem ERDOĞAN DİARBEK
Sakarya MV.

Sahin PIN
Denizli Mv.

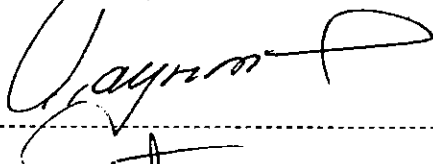

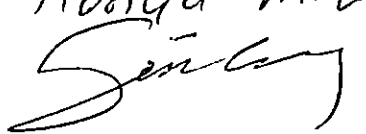

M. Sait KRAZOGLU
Gaziantep mv

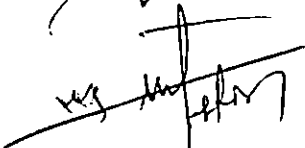

Ali Bahin
Gaziantep Mv

Cemil YAMAN
Kocaeli Milletvekili

JANIL AYRIM
Istanbul Mv.

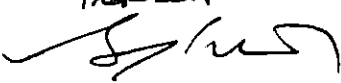
Gülşay SAMANCI
Konya M.V.

Metin YAVUZ
Aydın Mv.

Abdullah GÜLER
Istanbul Mv.

Orhan Yedig
Antara M.V.

Salih Coşar
Trabzon Mv

Veysel EROĞLU
Afyonkarahisar Milletvekili

Arslan
Ömer GALIK
Antalya Milletvekili

Dr. Fatma Betül SAMAN KAYA
İstanbul Milletvekili

MURAT BAYDATUR
MANISA MİLLETVEKİLİ
M. BAYDATUR

Değer Pakbak
Gaziantep Milletvekili
T. Pakbak

Dr. Tuba Ural Çoban.
Antalya Milletvekili

İbrahim AYDIN
Antalya Mv.
Y. Aydın

Ayay USLU
Antalya Milletvekili
A. Uslu

İsmail ÖZBİR
Batman Milletvekili

Hacı Bayram Türkoglu
Hatay Milletvekili
H. Bayram

Yavuz ERGUN
Niğde Milletvekili
Y. Ergun

GENEL GEREKÇE

Serbest bölgeler; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla kurulmaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için, serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların faaliyet ruhsatı başvurusunda vermiş oldukları taahhütlere uygun olarak faaliyet göstermeleri beklenmektedir. Bu suretle, serbest bölgelerin sınırlı alanlarının ülkemiz ekonomisine katkı sağlayacak şekilde kullanılması temin edilebilecektir. Halihazırda, arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan bazı serbest bölgelerimizde yüzde 100'e yakın doluluğa ulaşılmış olup, bu serbest bölgelerde faaliyet göstermek isteyen yeni yatırımcıların talebi karşılanamamaktadır. Kanun Teklifinde yer alan ilgili düzenlemelerle serbest bölgelerde bulunan üstyapıların kullanımının etkinleştirilmesine katkı sağlanması, atıl kalmasının önüne geçilmesi ve yeni yatırımcı taleplerinin karşılanabilmesine imkan sağlanması amacıyla değişiklikler yapılmaktadır.

Bilindiği üzere kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla mal ve hizmet ihraç edenlerin finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak amacıyla, münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek üzere TİM ile Eximbank'ın öz kaynaklarıyla 2021 yılının Ekim ayında İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi kurulmuş ve Aralık ayında 61 ihracatçı birliğinin ortaklığıyla Şirketin sermaye yapısı güçlendirilmiştir. Kanun Teklifinde yer alan düzenlemeyle birlikte Şirkete ilave bir gelir sağlanarak sürekli güçlü bir finansal yapı içerisinde olması ve böylece kendini yenileyen bir sermaye yapısı oluşturulması, ihracatçılarımıza sürekli ve etkin bir şekilde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve ihracatçı birlikleri, Ticaret Bakanlığı ile sıkı bir bağ içerisinde işlerini yürütmekte olup, Ticaret Bakanlığınca yürütülen muhtelif destek mevzuatı kapsamında inceleyici kuruluş olarak görev yapmakta, Türk firmalarının iştirak ettiği yurtdışı fuar organizasyonları gerçekleştirmekte, Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen alım heyeti ve ticaret heyeti organizasyonlarını organize etmektedir. Teklifte yer alan muhtelif maddelerle TİM ve birliklerin ihtiyaçları doğrultusunda aidatlar, taşınmaz kullanımları ve çeşitli konulara ilişkin düzenlemelere gidilmektedir.

Fuarların en temel ticari işlevi arzı ve talebi bir araya getirerek işletmelere ürünlerini pazarlayabilme olanağı sağlamasıdır. Bu kapsamda, katılımcı şirketlerin potansiyel müşterilerle yüz yüze iletişim kurmasına olanak tanıyarak yeni müşteriler edinmesine ve yeni pazarlara açılmasına katkıda bulunurken, ziyaretçiler açısından ise sektörde faaliyet gösteren oyuncuların çoğunun bir arada bulunması sayesinde sağlıklı ürün ve fiyat karşılaştırmaları yapılabilmesini sağlamaktadır. Fuarcılık faaliyetlerinin sayılan bu nitelikleriyle birlikte geçici organizasyonlar olması durumları göz önünde bulundurularak, Kanun Teklifiyle birlikte ülkemizde gerçekleştirilen fuarların düzenlendiği iç alanlarda yapılan ilan ve reklamların ilan ve reklam vergisinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Bilindiği gibi ülkemizde helal alanında akreditasyon hizmeti sunmaya Kanunen yetkili tek kamu organı Helal Akreditasyon Kurumudur. Kanun Teklifinde yapılması öngörülen düzenlemeyle ülkemizde gönüllülük esasına göre yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yine bu şekilde devam etmesi, ancak bu faaliyetlerin helal akreditasyon güvencesi altına alınması suretiyle hem tüketicilerin doğru bilgilendirilmesi hem de kamu refahına katkı sunulması hedeflenmektedir.

Kanun Teklifinde yapılması öngörülen bu düzenlemelerle birlikte, yatırım kararları alınırken sürdürülebilirlikle ilgili risklere ve fırsatlara ilişkin kaliteli ve karşılaştırılabilir bilgiye ulaşılmasının günümüzde çok önemli hale geldiği göz önünde bulundurularak konunun Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından düzenlenebilmesine imkan veren hükümler de metinde yer almaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Fuarların en temel ticari işlevi arzı ve talebi bir araya getirerek işletmelere ürünlerini pazarlayabilme olanağı sağlamasıdır. Bu kapsamda, katılımcı şirketlerin potansiyel müşterilerle yüz yüze iletişim kurmasına olanak tanıyarak yeni müşteriler edinmesine ve yeni pazarlara açılmasına katkıda bulunurken, ziyaretçiler açısından ise sektörde faaliyet gösteren oyuncuların çoğunun bir arada bulunması sayesinde sağlıklı ürün ve fiyat karşılaştırmaları yapılabilmesini sağlamaktadır. Ancak fuarların ticari işlevleri bununla sınırlı değildir. Özellikle alıcı ile satıcı arasında doğrudan karşılıklı iletişime ve ürünün tasarımı ile işlevlerinin alıcı tarafından bizzat incelenmesine imkân vermesi nedeniyle diğer pazarlama araçlarının karşılamakta yetersiz kaldığı pek çok fonksiyon fuarlar aracılığıyla sağlanabilmektedir.

Bu bakımdan iş ziyaretleri kapsamında fuarların dünya ticaretinde, pazarlama stratejileri arasında oldukça önemli bir yeri vardır. Ticaretin giderek dijitalleşmesine rağmen fuarlar üretici ile tüketiciyi bir araya getirme ve katılımcı firmalara rakip ürün ve hizmetleri izleme olanağı verdiği için, firmaların fuarlara katılma isteği artarak devam etmektedir. Fuar organizasyonlarının firmaların yeni müşteriler ve pazarlara erişimini kolaylaştırmak suretiyle ihracatımızın artışına katkısı yadsınamaz derecede büyüktür.

Diğer taraftan, fuar organizasyonları fuara konu olan alanda gerçekleşen ticaretin yanısıra, fuarın organize edildiği bölgede ulaşımdan konaklamaya, yeme içmeden alışverişe ve ulaştırma sektörlerine katma değer yaratarak bölge ve ülke ekonomisine ve dolayısı ile istihdama ciddi katkılar sağlamaktadır. Ayrıca bölge halkı fuar dönemi boyunca gerçekleştirilen aktivitelere katılma şansını elde etmekte, sosyal ve kültürel aktivitelere katılabilmektedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayımlanan istatistiklere göre, ülkemizde düzenlenen fuarlara 2019 yılında 8.663 yabancı firma ile 719.267 yabancı ziyaretçi iştirak etmiş, 2021 yılında ise bu rakamlar COVID-19 pandemisinin etkisiyle yabancı firma katılımı bakımından 1.887, yabancı ziyaretçi bakımından ise 372.833 olmuştur. Ayrıca, Türkiye’de yapılan tüm fuarlar yüksek turizm sezonu dışında, bahar aylarında ve kış aylarında yoğunlaşmakta, yaz aylarında ise en aza inmektedir.

Fuarcılık faaliyetlerinin yukarıda sayılan nitelikleriyle ihracat kapasitesini ileri noktalara taşıyarak mal ve hizmet piyasasında sektörel bazda dünya lideri olan ülkeler ile yarışılmasına olanak sağlanması; bunun yanısıra fuarın gerçekleştirilmesine yönelik olarak stant tasarımı ve yapımı, organizasyon, güvenlik, temizlik, nakliye, tercüme, yeme-içme hizmetleri sunan veya danışma görevlisi, stant görevlisi gibi eleman sağlayan teşebbüsler; katılımcılara ve ziyaretçilere konaklama, ulaşım, yeme-içme hizmetleri ile diğer alışveriş imkânları (hediyelik eşya vs.) sağlayan teşebbüsler ve tüm bu teşebbüslere girdi sağlayan tedarikçiler bakımından iş hacmi ve istihdam artışı yaratılması suretiyle ilave katma değer sağlanması ve fuarların daimi nitelik taşımayan, geçici organizasyonlar olması durumları göz önünde bulundurularak, ülkemizde gerçekleştirilen fuarların düzenlendiği iç alanlarda yapılan ilan ve reklamların ilan ve reklam vergisinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 1 inci maddesinde, serbest bölgelerin, ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla kurulacağı düzenlenmiştir.

Bu amaçların gerçekleştirilmesi için, serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların faaliyet ruhsatı başvurusunda vermiş oldukları taahhütlere uygun olarak faaliyet göstermeleri beklenmektedir. Bu suretle, serbest bölgelerin sınırlı alanlarının ülkemiz ekonomisine katkı sağlayacak şekilde kullanılması temin edilebilecektir.

Halihazırda, arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan bazı serbest bölgelerimizde yüzde 100’e yakın doluluğa ulaşılmış olup, bu serbest bölgelerde faaliyet göstermek isteyen

yeni yatırımcıların talebi karşılanamamaktadır.

Arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde, faaliyet ruhsatının süresi sona eren veya iptal edilen kullanıcıların kullanımında olan üstyapıların tahliye edilmemesi halinde, bu üstyapıların kullanım hakkının yeni yatırımcılara veya mevcut kullanıcılara verilmesi mümkün olamamaktadır. Buna ek olarak, üstyapıdan çıkarılmayan malların üzerinde haciz bulunması halinde, borçlu veya alacaklı tarafından icra yoluyla satış talep edilmediği sürece, bu mallar süresiz bir şekilde üstyapıda beklemektedir.

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa eklenen ek 5 inci maddeyle, arazisi Hazinesinin mülkiyetine ait serbest bölgelerde faaliyet ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptali halinde, kullanıcıya verilecek tahliye süresi sonunda üstyapıdan çıkarılmayan malların komisyon tarafından sayım ve tespiti yapıldıktan sonra tasfiyeye tabi tutulacağı, alınması gereken vergiler ve masraflar düşüldükten sonra bakiye bedelin alacaklılara ve diğer hak sahiplerine dağıtılmak üzere icra dairelerine veya diğer ilgili birimlere gönderileceği, dağıtımdan sonra artan para olur ise kullanıcının mülkiyet hakkının korunmasını teminen kullanıcı adına emanet hesabına alınacağı ve talep halinde kullanıcıya ödeneceği düzenlenmektedir. Bu suretle, üstyapıların tahliyesinin kolaylaştırılması ve atıl kalmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- İhracatçı birliklerine yıllık aidat borcu bulunan 141.567 adet üyeden yalnızca 33.910 üyenin ticaret sicil kaydının aktif olduğu, 56.288 üyenin tasfiye, terkin veya infisah halinde olduğu, bunların haricindeki 51.369 firmanın ise kaydının sistemde bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca ihracatçı birlikleri kayıtlarından bu üyelere hiçbirinin 2015 yılından sonra ihracat yapmadıkları tespit edilmiştir. Nitekim 2016 yılının başından itibaren yürürlüğe giren yönetmelik düzenlemesi ile mal ihracatında yıllık aidat ilk ihracat ile birlikte tahsil edilmeye başlanmış ve ihracat yapmayan üyelere yıllık aidat tahakkuk ettirilmemiştir. Bu sayede aktif olarak ihracat yapmayan üyeler için yıllık aidat borcu oluşmasının önüne geçilmiştir.

Bu hususlar doğrultusunda, ihracatçı birliklerine yıllık aidat borcu bulunan üyelere birçoğunun ticareti terk etmiş olduğu, alacağın tahsili için yapılan girişimlerin çok uzun sürdüğü ve birçok üye için olanaksız hale geldiği, takip masraflarının alacaktan daha fazla olduğu ve takip işlemlerinin birlikler açısından çözümlenemeyen bir sorun haline geldiği hususları göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu alacakların genel kurullar tarafından terkin edilebilmesi için düzenleme yapılması öngörülmektedir. Düzenlemeyle hem mevcut borçlar hem de ileride oluşabilecek benzer mahiyetteki borçlarla ilgili yaşanacak sıkıntıların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- İhracatçı birlikleri Ticaret Bakanlığı ile sıkı bir bağ içerisinde işlerini yürütmekte olup, Ticaret Bakanlığınca yürütülen muhtelif destek mevzuatı kapsamında inceleyici kuruluş olarak görev yapmakta; Türk firmalarının iştirak ettiği yurtdışı fuar organizasyonları gerçekleştirmekte; Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen alım heyeti ve ticaret heyeti organizasyonları TİM ve ihracatçı birliklerince organize edilmektedir. Yapılan işlerin mahiyeti dikkate alınarak düzenlenen madde ile, ihracatçı birliklerinin genel sekreter veya genel sekreter yardımcılarının atamalarındaki gecikmelerden dolayı birliklerin sevk ve idaresinde yaşanabilecek aksamaların önüne geçilebilmesi amacıyla belli bir süre içerisinde yönetim kurullarınca atama yapılmayan veya yapılamayan durumlarda anılan kadrolara Ticaret Bakanlığı tarafından re'sen atama yapılabilmesi öngörülmektedir. Genel Sekreterliğin idari birim olarak önemi dikkate alındığında bu düzenlemeyle mevcut kadrolarda yaşanan boşluk nedeniyle oluşabilecek aksaklıkların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 5- Madde ile, TİM'in genel sekreter veya genel sekreter yardımcılarının atamalarındaki gecikmelerden dolayı birliklerin sevk ve idaresinde yaşanabilecek aksamaların

önüne geçilebilmesi amacıyla belli bir süre içerisinde yönetim kurulunca atama yapılmayan veya yapılamayan durumlarda anılan kadrolara Ticaret Bakanlığı tarafından atama yapılabilmesi öngörülmektedir. Genel Sekreter, işlerin sevk ve idaresi ile koordinasyonla görevli ve yetkili amirdir. Genel Sekreterliğin idari birim olarak önemi dikkate alındığında bu düzenlemeyle mevcut kadrolarda yaşanan boşluk nedeniyle oluşabilecek aksaklıkların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 6- Kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla mal ve hizmet ihraç edenlerin finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak amacıyla, münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek üzere TİM ile Eximbank'ın öz kaynaklarıyla 2021 yılının Ekim ayında kurulan ve Aralık ayında 61 ihracatçı birliğinin ortaklığıyla sermaye yapısı güçlendirilen İhracatı Geliştirme Anonim Şirketine ilave bir gelir sağlanarak sürekli güçlü bir finansal yapı içerisinde olması ve böylece kendini yenileyen bir sermaye yapısı oluşturulması, ihracatçılarımıza sürekli ve etkin bir şekilde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 7- Madde konusu taşınmazlar 1996 yılında, Mülga Dış Ticaret Müsteşarlığı taşra teşkilatı olan ihracat bölge müdürlüğü ile bağlı kuruluşları ve gümrük müdürlüğü birimlerinin yer alacağı "Prestij Hizmet Alanı" olarak kullanılmak üzere anılan Müsteşarlığa tahsis edilmiştir. Tahsis amacına uygun olarak faaliyet göstermek üzere, 1998 yılında 11307 parsel no'lu taşınmazın üzerinde Dış Ticaret Kompleksi Binasının yapımına başlanmıştır. 2000 yılında inşaatın tamamlanması üzerine Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve İstanbul'da bulunan ihracatçı birlikleri Dış Ticaret Kompleksi binasına taşınmıştır. Komplekste Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü ile TİM Genel Sekreterliği ve 4 tane ihracatçı birliği genel sekreterliği faaliyetlerini sürdürmektedir.

Dış Ticaret Kompleksi Binası 2000 yılında toplam maliyetin %98'lik bölümünün İMMİB, İTKİB ve İİB bütçelerinden karşılanması suretiyle tamamlanmıştır.

18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte TİM ve ihracatçı birliklerinin bağlı kuruluş statüsü kaldırıldığından mülga Dış Ticaret Müsteşarlığına tahsis edilmiş olan Hazine taşınmazlarında TİM ve birliklerin kullanımında olanlara ilişkin tereddütlerin giderilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur. Bu tereddütlerin ortadan kaldırılması amacıyla hazırlanan madde ile, halihazırda Ticaret Bakanlığına tahsisli olup TİM ve birlikler tarafından kullanılan söz konusu taşınmazların anılan kurumlara bedelsiz olarak tahsis edilmesi ve maddenin yürürlük tarihinden önceki kullanımlar için herhangi bir bedel alınmaması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 8- Finansal piyasaların etkin bir şekilde faaliyet göstermesi için yatırım kararları alınırken sürdürülebilirlikle ilgili risklere ve fırsatlara ilişkin kaliteli ve karşılaştırılabilir bilgiye ulaşılması günümüzde çok önemli hale gelmiştir. Küresel sürdürülebilirlik standartlarına yönelik yoğun talebe yanıt olarak İskoçya'nın Glasgow şehrinde 31 Ekim - 12 Kasım 2021 tarihleri arasında küresel ısınma ve sera gazı salınım oranlarını azaltma amacıyla 197 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilen 2021 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansında (COP26) Uluslararası Muhasebe Standartları Vakfı tarafından Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulunun kurulduğu ilan edilmiştir.

Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulunun temel amacı, UFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları adıyla kamu yararını gözeterek finansal piyasalar için kapsamlı bir küresel sürdürülebilirlik standart seti geliştirmektir. Bu kapsamda, UFRS Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları vasıtasıyla yatırımcıların işletme değerini belirlemesi, işletmelerin çevresel, sosyal ve kurumsal yönetime ilişkin sorunlara nasıl karşılık verdiğini anlaması ve yatırım kararı alırken sürdürülebilirliğe ilişkin ihtiyaca uygun bilgiye ulaşması

kolaylaşacaktır. Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ile birlikte Uluslararası Muhasebe Standartları Vakfı bünyesinde yer alacak ve onunla yakın bir şekilde çalışacaktır.

Bu kapsamda, Uluslararası Muhasebe Standartları Vakfı tarafından yayımlanan söz konusu standartların Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenmesi ve yayımlanması amacıyla anılan Kuruma yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Helal standartlarına uyum sağlanması ve helal belgelendirmesi ülkemizde gönüllülük esasına dayanır. Diğer bir ifadeyle, ürün ve hizmet üreten firmaların helal belgesi alma zorunluluğu bulunmamaktadır. Bununla beraber, helal olarak belgelendirilen bir ürün veya hizmetin güvenilir olması, tağşişe konu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması kamu menfaatinin bir gereğidir.

Ülkemizde faaliyette bulunan helal belgelendirme kuruluşlarının akredite olmadan yaptıkları faaliyetler, tüketicilerin güvenini karşılaktan uzaktır. Bu itibarla, "helallik şartlarına uygun" iddiasıyla belgelendirilen ürün ve hizmetlerin tüketiciye yanlış ve yanıltıcı bilgi vermemesi için bu belgelendirme faaliyetlerinin bağımsız ve yetkin bir kamu otoritesince düzenli olarak denetlenmesi elzemdir.

Ülkemizde helal alanında akreditasyon hizmeti sunmaya Kanunen yetkili tek kamu organı Helal Akreditasyon Kurumudur. Yapılması öngörülen düzenlemeyle ülkemizde gönüllülük esasına göre yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yine bu şekilde devam etmesi, ancak bu faaliyetlerin helal akreditasyon güvencesi altına alınması suretiyle hem tüketicinin doğru bilgilendirilmesi hem de kamu refahına katkı sunulması hedeflenmektedir. Bu suretle hiçbir denetimden geçmeyen belgelendirme kuruluşlarının helal belgelendirme yapamaması ve piyasadaki güvenilir olmayan helal belgelerinin dolaşımı engellenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile, Kanun hükümlerine aykırı olarak helal akreditasyon faaliyetinde bulunan ve helal akreditasyon denetimlerinden geçmeden, akredite statüsü taşımadan helal uygunluk değerlendirme faaliyeti yürüten kuruluşlara uygulanacak idari para cezaları düzenlenmektedir.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ İLE İHRACATÇI BİRLİKLERİNİN
KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“11. Ülkemizde gerçekleştirilen fuarların düzenlendiği iç alanlarda yapılan ilan ve reklamlar.”

MADDE 2- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde, faaliyet ruhsatı iptal edilen kiracı kullanıcılar ile üstyapının bağlı olduğu faaliyet ruhsatı iptal edilen yatırımcı kullanıcılara, üstyapıda bulunan mallarının tahliyesi için bir aydan az altı aydan fazla olmamak üzere süre verilir. Bu sürenin sonunda kullanıcıya ait olup üstyapıdan çıkarılmayan mallar üzerinde kullanıcının her türlü tasarruf yetkisi kalkar ve bu mallar serbest bölge müdürünün başkanlığında oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespit yapılarak tutanağa bağlanır.

Üstyapıda bulunan mallar üzerinde haciz veya satılamaz, devredilemez, rehin, ipotek gibi şerhler varsa, bu haciz veya şerhler; birinci fıkra uyarınca verilecek tahliye süresinin sonunda, anılan fıkroda belirtilen komisyon tarafından yapılacak sayım ve tespite istinaden kalkmış sayılır.

Komisyon tarafından tutanağa bağlanan mallar, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiye edilmek üzere ilgili idareye teslim edilir. Bu malların satış bedeli ile ilgili olarak 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri uygulanmaz. Bu malların satış bedelinden gümrük vergileri, hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar, satış için yapılmış masraflar ayrılarak bakiye bedel hak sahiplerine dağıtılmak üzere ilgili birimlere gönderilir ve varsa artan para kullanıcı adına emanet hesabına alınır. Emanete alınan para talep edilmesi halinde kullanıcıya ödenir.

Bu madde hükümleri, arazisi Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde; faaliyet ruhsatının süresi sona eren kiracı kullanıcılar ile üstyapının bağlı olduğu faaliyet ruhsatının süresi sona eren yatırımcı kullanıcılar için de uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 3- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (e) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“e) İflas eden, ölen, ticareti terk eden veya son beş takvim yılında ihracat yapmayan üyelerin yasal takipte olanlar dâhil borçlarının ve bu borçların gecikme zamlarının terkin edilmesine karar vermek.”

MADDE 4- 5910 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Müsteşarlığın” ibaresi “Ticaret Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Müsteşarlıkla” ibaresi “Ticaret Bakanlığıyla” şeklinde değiştirilmiştir.

“Boşalan veya yeni ihdas edilen kadrolara 30 gün içinde Ticaret Bakanlığının olumlu görüşü alınarak atama yapılamaması halinde atama Ticaret Bakanlığı tarafından re’sen yapılabilir.”

MADDE 5- 5910 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Müsteşarlığın” ibaresi “Ticaret Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Boşalan veya yeni ihdas edilen kadrolara 30 gün içinde Ticaret Bakanlığının olumlu görüşü alınarak atama yapılamaması halinde atama Ticaret Bakanlığı tarafından re’sen yapılabilir.”

MADDE 6- 5910 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Hesap yılı sonunda birliklerin yedek akçelerine aktarılan meblağın Ticaret Bakanlığınca belirlenen tutarı, İhracatı Geliştirme Anonim Şirketinin sermayesine eklenmek üzere sermaye taahhüdü ödemesi olarak aktarılır.”

MADDE 7- 5910 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) İstanbul İli, Bahçelievler İlçesi, Yenibosna Mahallesinde bulunan Ticaret Bakanlığına tahsisli olup TİM ve Birlikler tarafından kullanılan Hazine taşınmazları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca kuruluş amaçlarında kullanılmak üzere TİM ve Birliklere bedelsiz olarak tahsis edilir.

(2) Söz konusu taşınmazların TİM ve Birlikler tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki kullanımları için herhangi bir bedel alınmaz. Tahakkuk ettirilen ecrimisil alacakları hangi aşamada olursa olsun terkin edilir, tahsil edilmiş ecrimisil bedelleri ise iade edilmez.”

MADDE 8- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 88 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, belirlediği işletmeler ve kuruluşlar için uygulamada birliği ve sürdürülebilirliğe ilişkin raporlamaların uluslararası alanda geçerliliğini sağlamak amacıyla uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarını belirlemeye ve yayımlamaya yetkilidir. Belirli alanları düzenlemek ve denetlemek üzere kanunla kurulan kurum ve kurullar, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarına uygun olmak şartıyla, kendi alanları için geçerli olacak standartlarla ilgili olarak ayrıntıya ilişkin düzenlemeler yapabilir.”

MADDE 9- 1/11/2017 tarihli ve 7060 sayılı Helal Akreditasyon Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Türkiye’de helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gönüllülük esasına dayanır. Bununla birlikte, piyasaya arz edilecek ve Helal Akreditasyon Kurumunun akreditasyon hizmeti verdiği uygunluk değerlendirme alanlarına konu ürünlere ve hizmetlere yönelik helal uygunluk değerlendirmesi yapacak kuruluşların, Helal Akreditasyon Kurumunca veya Helal Akreditasyon Kurumunun taraf olduğu ikili veya çok taraflı karşılıklı tanıma anlaşmaları kapsamında diğer ülkelerce yetkili kılınmış kurumlarca helal akreditasyonu zorunludur. İhraç edilecek ürünlerin ve hizmetlerin alıcı ülke pazarlarının talepleri ve ilgili ülke teknik düzenlemeleri kapsamında yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri hakkında, helal uygunluk değerlendirmeye konu ürün ve hizmetlerin yurt içi piyasaya arz edilmemesi kaydıyla, bu fıkranın ikinci cümlesi uygulanmaz.”

MADDE 10- 7060 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İdari para cezaları

EK MADDE 1- (1) Bu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ve ikinci fıkrasına aykırı olarak akredite olmaksızın helal uygunluk değerlendirme hizmeti veren kuruluşlara, Helal Akreditasyon Kurumu Yönetim Kurulu tarafından 100.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(2) Bu madde hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre idari yargı yoluna başvurulabilir.”

MADDE 11- Bu Kanunun;

- a) 9 uncu ve 10 uncu maddeleri yayımı tarihinden bir yıl sonra,
 - b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.